Lietas Nr. C16055114

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī, 2014.gada 24.jūlijā

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā:

Tiesas sēdes priekšsēdētājs V.Trušels

Ar sekretāri I.Ciniņu,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu ***/pers. C/, personas kods /personas kods/, pilnvarotās pārstāves /pers. D/, personas kods /personas kods/,*** prasībā pret ***/pers. E/, personas kods /personas kods/***, par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

prasītāja iesniedza tiesā prasību, kurā norāda, ka kopdzīves laikā ar atbildētāju /pers. E/ 2010. gada 10. oktobrī Anglijā, ir dzimis kopīgs bērns - dēls /pers. F/, kuru atbildētājs ir atzinis par savu. Laulība ar atbildētāju reģistrēta nebija. Atbildētājs ir atgriezies atpakaļ Latvijā, dzīvo un strādā Jēkabpilī, savukārt prasītāja ar kopīgo bērnu /pers.F/ turpina dzīvot Anglijā, Norfolkā, kur pa šo laiku viņai 2013. gadā ir piedzimis vēl viens bērns — meita /pers. G/, kuras tēvs nav atbildētājs. Atbildētājs labprātīgi uzturlīdzekļus dēla /pers. F/ uzturam nedod. Tagad, kad dzīvo šķirti, viņš neuztur arī saskarsmes tiesības ar dēlu, līdz ar to dēls /pers.F/ atrodas tikai prasītājas aizgādībā. Ņemot vērā atbildētāja darba spējīgo vecumu, izglītību, kā arī viņa spējas uzturēt bērnu, kā arī to, ka viņš strādāja ārzemēs, kur vidējā izpeļņa ir daudz lielāka nekā tā ir Latvijā, kā arī to, ka līdz šim viņš nav piedalījies bērna materiālā uzturēšanā, uzskata, ka viņš ir spējīgs maksāt uzturlīdzekļus dēla /pers.F/ uzturam lielākā apmērā, nekā to paredz Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 ,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam". Uzskata, ka samērīga uzturlīdzekļu summa dēla /pers.F/ uzturam mēnesī ir EUR 215,00, ko vēlas tiesas ceļā piedzīt no atbildētāja visa veida ienākumiem. Tā kā prasītajai 2013. gada vasarā piedzima meita /pers.G/, pašlaik atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, nestrādā un tāpēc viņas ienākumi ir ļoti samazinājušies. Prasītājas ikmēneša ienākumus tagad sastāda tikai bērnu nauda un bezdarbnieka pabalsts, kopā mēnesī sastāda EUR 1021,33. Savukārt, viņas ikmēneša izdevumi ir EUR 970,92., no tiem lielāko daļu sastāda dzīvokļa īre - EUR 406,94. Pārtikai mēnesī nepieciešami aptuveni EUR 119,69, drēbēm - EUR 59,84. Bez visa uzskaitītā ir vēl arī citi nepieciešamie izdevumi, nodokļi, jo arī Anglijā dzīves dārdzība pēdējā laikā ir pieaugusi un cenas ir cēlušās, tāpēc viena pati, bez atbildētāja finansiālas līdzdalības nevarot uzturēt
kopīgo bērnu /pers. F/.

Prasītājas pārstāve /pers. D/ tiesā neiebilda atbildētāja piedāvātajam uzturlīdzekļu apmērām .

Atbildētājs /pers. E/ tiesas sēdē prasību atzina daļēji, paskaidroja, ka uzturlīdzekļus maksāt neatsakoties, taču ne tādā apmērā, kā to prasa prasītāja. Piekrīt uzturlīdzekļus maksāt tikai minimālajā apmērā, jo sazvanoties ar prasītāju par šādu apmēru esot vienojušies.

Uzklausījusi prasītājas pārstāves un atbildētāja paskaidrojumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, tos izvērtējusi, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji .

Civillikuma 177. pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīves vietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 178.[1] panta pirmo daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Ikdienas aizgādību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Arī 1998. gada 8. jūlijā LR likuma „Bērnu tiesību aizsardzības likums" 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Konvencijas par bērna tiesībām 27. panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai,

tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta 2. daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Noteikumi nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, par primāru uzskatāms nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošinājums.

No VSAA 15.07.2014 paziņojuma par apdrošinātas personas /pers. E/ iemaksām, redzams, ka viņa vidējie ienākumi par deviņiem mēnešiem sastāda EUR 157.78./l.l.47/

Ņemot vērā iepriekš minēto un atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa un ienākumiem, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka /pers. C/ prasība ir apmierināma un no /pers. E/ par labu prasītājai, dēla /pers. F/, uzturam, mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi euro 80.00, sākot no 2014.gada 19.februāra, bet ne mazāk kā 30% apmērā, no Latvijas Republikā noteiktās minimālās mēnešalgas ik mēnesi, līdz bērnu pilngadībai.

Piedzenot uzturlīdzekļus konkrētajā apmērā no /pers. E/ atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos *euro* 144.00, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi *euro* 5.64.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.p.1.d.1.p., pēc lietas dalībnieku lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai.

Pamatojoties uz teikto un vadoties no 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1.p., 2.d.2.2.p., Civillikuma 178.^{1}.p.1.d. 179.p., Civilprocesa likuma 5.p.,15.p., 35.p.1.d.3.pkt.., 39.p., 42.p.1.d., 193.p., 205.p.1.d.1.p., tiesa,

n o s p r i e d a :

/pers. C/, personas kods /personas kods/, pilnvarotās pārstāves /pers. D/, personas kods /personas kods/, prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. F/, personas /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus euro 80.00 (astoņdesmit euro 00 euro centi) apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 19.februāra, nosakot, ka uzturlīdzekļi ieskaitāmi /pers. C/ bankas kontā /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu *euro* 144.00 (*viens simts četrdesmit tčetri euro 00 euro centi*) ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *euro* 5.64 *(pieci euro 64 euro centi)*, ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt, ka spriedums daļā par valsts nodevas un tiesas izdevumu piedziņu labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienās Zemgales apgabaltiesā apelācijas kārtībā, iesniedzot sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Pārsūdzības laiku skaitīt no pilna sprieduma sastādīšanas dienas -2014.gada 29.jūlijā.

Tiesnesis: /personiskais paraksts/ V.Trušels